

Конкуренція. Штрафи. Гласність

На початку вересня Фондом розвитку конкуренції за підтримки Антимонопольного комітету України проведено засідання «круглого столу» на тему «Розвиток прозорих взаємовідносин Антимонопольного комітету України та бізнесу: забезпечення принципів прозорості й передбачуваності».

Зацікавленість у чітких правилах гри є актуальною не лише для вітчизняного бізнесу, їх встановлення передбачено й у тексті Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Ідеться про виконання елементарних зобов'язань України щодо затвердження та опублікування Антимонопольним комітетом документа, в якому роз'яснюються принципи визначення штрафних санкцій, а також запровадження публікації рішень АМКУ.

Отже, новий склад Антимонопольного комітету на своєму офіційному веб-сайті представив проект рекомендаційних роз'яснень щодо положень частин другої та п'ятої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» й частин першої та другої статті 21 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції». Це якраз і передбачено угодою України з ЄС.

За словами голови АМКУ Юрія Терентьєва, оприлюднений проект має пройти такий важливий етап, як громадські обговорення. Тож бізнес-середовище має змогу докладно ознайомитися з документами, «приміряти» їх і висловити свої міркування. Важливо, щоб на цьому етапі максимально публічно й доступно викристалізувалися запропоновані новели. Тоді не буде жодних несподіванок після того, як документ затвердять і почнуть застосовувати.

Однією з активних фаз формування остаточної версії роз'яснень став, власне, сам захід – «круглий стіл» за участю фахівців АМКУ, економістів, народних депутатів України Вікторії Пташник та Леоніда Козаченка, а також міжнародних експертів з питань захисту конкуренції, представників бізнесу та провідних юридичних компаній. Вони обговорили питання правового статусу зазначеного документа, обставини, які мають братися до уваги під час визначення базового розміру штрафних санкцій, доцільність та обґрунтованість застосування фіксованого розміру штрафів у разі порушень формального характеру, а саме: неподання інформації, створення перешкод тощо.

Перший заступник голови АМКУ, державний уповноважений Марія Ніжнік зазначила, що під час

визначення штрафних санкцій пропонується застосовувати тривірневу систему: визначення базової суми; переліку пом'якшувальних та обтяжувальних обставин; остаточне визначення суми штрафу.

Проте відсутність механізму визначення розміру штрафних санкцій з урахуванням неправомірно отриманих переваг досі спричиняє суперечки. Може, його слід визначати емпірично, тобто без обґрунтування? Дискусії тривають.

Під час заходу міжнародні експерти з питань захисту конкуренції поінформували про досвід провідних конкурентних відомств світу, а також висловили своє бачення низки важливих питань теми дискусії.

Представник Федеральної торговельно-промислової комісії (США) Рассел Дамтофт розповів, що в США заходи стримування передбачають не лише штрафні санкції, а й кримінальну відповідальність аж до взяття під варту. Він також висловив думку, що великі штрафи не мають ослаблювати конкурентне середовище.

Своє бачення визначення розміру штрафних санкцій представив Пьотр Адамчевський, представник Конкурентного відомства Польщі. Зокрема, він зауважив, що при визначенні розміру штрафу потрібно враховувати термін дії порушення. Крім того, пан Адамчевський упевнений: рекомендації мають надавати владі

дискреції, тобто можливості діяти на власний розсуд.

Однак член Експертної ради Фонду розвитку конкуренції Хасан Какая нагадав, що необхідно найперше створити механізм дотримання закону, котрий дасть змогу вирішити безліч проблемних питань.

Державний уповноважений комітету Анна Артеменко виклала думку АМКУ щодо публікації рішень та окреслила проблеми, з якими доводиться стикатися через те, що суб'єкти господарювання звертаються з клопотаннями про нерозголошення конфіденційної інформації. У багатьох випадках постають питання забезпечення оптимального балансу між прозорістю діяльності Антимонопольного комітету та належним захистом інформації суб'єктів господарювання.

Учасники засідання наголосили на тому, що Антимонопольний комітет України робить важливий крок для розвитку конкурентного середовища, а також висловили готовність до подальшої співпраці в рамках обговорення проекту рекомендаційних роз'яснень щодо штрафних санкцій і публікації рішень відомства.

За результатами засідання «круглого столу» Фондом розвитку конкуренції за участю членів Експертної ради підготовлено резолюцію, яка враховуватиме пропозиції всіх учасників заходу.

Підготував Сергій ДУБРОВІН.